

Karl May:

Zaklad v Srebrnem jezeru.

(Dalje.)

Velik železen kotel je visel na močni veji nad ognjem, ogromni kosi mesa so se kuhali v njem. Poleg ognja sta stali dve veliki izvotljeni buči, polni medice. Drvarji so si rezali meso in si zajemali s pločevinastimi kozarci juhe in medice po mili volji.

Vmes so se živahno pogovarjali. Čisto varne so se menda počutili, sicer bi bili tiše govorili in po indijansko kurili samo s konci klad, da bi ogenj ne plamtel previsoko. Ob stenah so slonele sekire, žage in drugo orodje, ki ga potrebujejo drvarji in splavarji.

Rafterji, drvarji divjega zapada, so čisto svoja vrsta zalesarjev. Postavili bi jih najbolje nekako sredi med farmerje in prerijske lovce. Farmer je naseljenec zapada, živi na grudi in od nje in je radi tega več ali manj navezan na civilizacijo, prerijski lovec in posebej trapper, ki nastavlja pasti bobrom in drugi zverjadi, pa živita nestalno življenje prav kakor Indijanec. Stalno pa tudi rafter ni navezan na eno mesto, svoboden, neodvisen človek je, iz države v državo hodi, iz gozda v gozd, ljudem in naselbinam se rad izogiblje, ker je njegov posel pravzaprav nepostaven.

Drvar divjega zapada namreč ni drvar po naših pojmi. Našega drvarja najame posestnik, lastnik gozda, ga plača za delo, posekani les pa je njegova last. Rafter pa navadno ne vpraša, čigav je gozd, posestvo, ki na njem podira, ni njegova last, tudi kupil ga ni. V pragozd gre, si poišče primerno mesto, navadno ob reki, ki je plovna, si postavi kočjo in začne pa se ne zmeni, ali je gozd last države ali zasebnika, podere, razreže, sestavi debela v splav in odplava z njimi, da jih na vzhodu proda, pa se vrne in začne svoj posel na drugem koncu pragozda.

In kdo bi mu tudi branil —?

Zapadne države so tistikrat krili še prostrani pragozdovi, državna last so sicer bili, pa živ človek se ni zmenil za gozdno bogastvo tistih predelov. In če je kupil izseljenec od države kos zemlje, takó velik kakor trikratno veleposestvo po naših pojmi, se tudi ni utegnil pobrigati za svoj gozd. Država rafterju torej ni branila podirati, farmer pa tudi navadno ne in izseljenec, polne roke dela je imel, da si je za silo postavil kočjo in si uredil prve njive. Še dobroto mu je izkajal rafter, odvezel mu je delo, razredčil mu je gozd, ki ga sam ni mogel in ni utegnil razredčiti.

Vkljub temu rafter ni bil priljubljen gost. Redčil je že, pa slabo. Najboljša debela si je izbral, najlepše kose je odplavil, drugo pa pustil ležati. Brez načrta je delal. Ostanki so trohneli, mlaj se je zarastel, ovijalke so ga prepletle in ne ogenj in ne sekira nista bila kos neprodirni goščavi.

Lotiti pa se rafterja nihče ni upal. Sam se nikdar ni prikazal v pragozdu, vsikdar jih je prišla večja družba, po šest, osem, deset in še več, krepki ljudje so bili, drzni, vajeni divjine, oboroženi so bili in farmer bi tvegala življenje, če bi jih bil napadel.

Zivljenje drvarja je naporno, polno pomanjkanja in trpljenja. Dan za dnem vihti težko sekuro, preklada in vlačijo debela, ki imajo meter in več v premeru, njegova kočja je borna in za hrano si mora skrbeti z lovom. Eden ali dva od družbe, tudi več, če je družba večja, tisti hodijo na lov po dnevi in ponoči. Če je gozd poln divjačine, ne trpi pomanjkanja, vsaj mesa mu ni treba stradati, če divjačine ni, pa se oglašajo glad in rafter se mora zadovoljiti s hrano, ki bi je farmer ne maral, ali pa mora seči po tujem blagu.

Po mesecih napornega dela pa, ko odplujejo mogočni splavi po Mississippijevih dotokih na vzhod in po Missisippiju navzdol na velika lesna tržišča, in ko dobi denar za les, tedaj pa tudi rafterju obrodi delo obilne sadove. Lepe denarje zasluži, posebno še, ker za les nič ni plačal. In takrat pozabi na prestano trpljenje in si privoščijo kaj boljšega iz najbližnjega mesta ali naselbine, ki je »komaj« tri ali štiri dni oddaljena.

No, rafterjem, ki so sedeli okoli ognja ob gornjem Black bear riverju, tem se ni godila slaba. Kotel je bil poln mesa, juha je bila okusna. Dobre volje so bili v kljub trdemu dnevnemu delu. In kakor je že v navadi pri taborskih ognjih, — pripovedovali so si. In poglaviti predmet njihovega pogovora so bili junaki divjega zapada.

»In tistega da bi bili videli!« je pravil sivobradat drvar. »Gozi pri Niobrari sem ga srečal. Tisti mož je bil mož, pa so mu pravili, da je teta. Čudno, kajne?«

»Teto Droll misliš?«

»Da, njega mislim in nobenega drugega.«

»Si ga že tudi ti videl?«

»Da, enkrat. V Desmoinu je bilo, v gostilni smo sedeli in pili, ko je vstopil. Vse se je smejalo njegovi čudaški zunanosti, posebno eden si ga je vzel na muho. Droll ga je mirno poslušal, še sam se je smejal. Ko pa mu je bilo šale že preveč, je zgrabil gobezdača za krake in ga vržel skozi okno. Ni se več prikazal v sobo.«

»Bi rekel, da je tak!« je kimal stari. »Droll je zabaven človek, rad se šali, rad je vesel, nič se ne zmeni, če ga družba malo vleče, — pa le do neke meje. Potem pa pokaže zobe.«

Sicer pa bi jaz vržel ob tla tistega, ki bi ga razžalil, da bi kar obležal!« je pridjal resnobno.

»Ti, Blenter —? Zakaj —? Sta si taka dobra prijatelj? Si mu zahvalo dolžen?«

»Seveda! Življenje!« je dejal in pomolčal.

»Kako pa je bilo tisto?«

»Siouxi so naju ujeli. Kako se je zgodilo, ne bom pravil. Saj poznate zapad. In povem vam, da njega ni bilo poleg in da mi ni pomagal, čisto gotovo in resnično bi me bili poslali v večna lovišča tistikrat. Nisem tak, da bi se bal krdela rdečkarjev, tudi cvilim ne, če mi gre včasih narobe, tistikrat pa ni bilo nobenega upanja več na rešitev, nobenega izhoda iz zagate.«

Droll pa je prekanjen človek, da mu ga ni para, takó je potegnil rdečkarje, da niso vedeli ne kod ne kam. Ušla sva.«

»Kako pa je naredil? Pripoveduj, pripoveduj!«

»Če vam je takó prav, bom rajši molčal. Ni prijetno, če mora človek pripovedovati doživljaje, ki se za njega niso končali posebno dobro. Naj vam zado- stuje, če vam povem, teti Droll se moram zahvaliti, da danes sedim tukajle in se mastim z okusnim srnjakom!«

»Po tem in takem si pa res tičal v globokem blatu! Kajti stari Blenter iz Missourija je znan westman, ki o njem pravijo, da najde vrata, pa če bi bila še takó majhna.«

»Tistikrat vrat vobče ni bilo. Povem vam, stal sem že ob kolu! Sami razumete, koliko je udarilo, če človeku namigava takle koll!«

»Seveda! Kol je vrazja izdajdba! Dvakrat huje sovražim rdečkarje, če pomislim na tisto besedo!«

Stari ga je nevoljno ošinil z očmi.

»Ne veš, kaj govoriš! Kdor sovraži rdečkarje, jih sodi napačno in ne pomisli, kdo jih je vzgojil v take krvoločneže!«

Povej, kaj boš storil, če bi kdo sedajle prišel in te spodil odtod?«

»Branil bi se, pa če bi tudi šlo njemu ali pa meni za življenje.«

»Takó —? Ali je tale gozd tvoja last?«

»Ne vem, čigav je. Le to vem, da ga nisem kupil in da tudi lesa nisem plačal pa ga tudi ne bom.«

»No vidiš! In čigava last je bil ves tale svet, preden so prišli beli?«

»Ne vem.«

»Pa ti povem, da je bil last rdečih ljudi. In beli so jim deželo vzeli in jih porivali vse dalje na zapad in še tam jim ne dajo miru. In če se rdeči človek brani, — kaj meni, ali ima pravico, braniti sebe in svojo last? In če ima pravico, zakaj mu zameriš, če je krut, zakaj ga sovražiš, če vrača milo za drago?«

(Dalje sledi.)

Nič ne pomaga.

Častnik urejuje svojo četo in opazi, da v sredini vrste moli dolg nos. »Narednik«, zakličče, »kako se imenuje ono tele z dolgim nosom?«

Narednik: »Müller, gospod kapetan.«

Kapetan: »Postavite ga v drugo vrsto!«

Narednik: »Gospod kapetan, saj že stoji v drugi vrsti.«

Dekle z dežele.

Komarjevi so dobili novo služkinjo, kmečko dekle. Nekoga dne imajo goste in gospodinja ji daje točna navodila: »Če gostu kaj ponudite, se to zgodi vedno z leve strani; če pa kaj vzamete proč, napravite to vedno z desne strani. Ali ste to razumeli?«

»Da, gospa, to sem že razumela, samo tega ne razumem, kako je mogoče biti tako — praznoveren.«

Dopust.

»Gospod ravnatelj, prosim tri dni dopusta, da se oženim.«

»Čemu pa se niste že oženili na dopustu, s katerega ste se pravkar vrnili?«

»Nisem si ga hotel pokvariti.«

Podcenjuje jo.

Mož: Prav zdi se mi, da ne veš niti, kaj je igla.

— Kaj misliš, da doma pri starših nismo imeli gramofona?

»Nobel« berač.

— Čemu bi pa radi še 10 Din? Kaj vam ne zado- stuje, da sem vam dala stare možev- ve hlače?«

— Rad bi jih dal kemično osnažiti, gospa.

»Vodne težave.«

Sama ne vem, kaj početi. Zdravnik pravi, da ubijem svojega moža, če mu dam piti kaj drugega kot vodo.

— Pa mu daj vode.

— Že prav. Toda če mu dam vode, me on ubije!

Dobra kuharica.

— Če stoji jed na mizi, ali naj rečem, da je jed pripravljena, ali da je jed gotova?

— Če je jed taka, kot je bila včeraj, lahko mirno rečete, da je prismojena.